

danske Kvinder politisk Valgret, efter at man ved Vedtagelse i begge Rigsdagens Ting og med Tilslutning fra Regeringens Side har givet Kvinderne kommunal Valgret. Det er min Overbevisning, at det var et heldigt Skridt, man gjorde, da man aabnede Kvinderne Adgang til at tage Del i det kommunale Liv, som Medlemmer af de kommunale Forsamlinger, og det er min Overbevisning efter det Kendskab, jeg har til Forholdene her i Landet, at det har bidraget til, at de kommunale Raad have faaet en forstandig Sammensætning, og at Udviklingen af de kommunale Forhold er inde i et Spor, som jeg mener, man gennemgaaende har Grund til at være tilfreds med og glad for. Ministeriet er af den Opfattelse, at det ogsaa vil have sin Betydning i det politiske Liv, at der aabnes Adgang for Kvinderne til at faa Sæde i de lovgivende Forsamlinger og til at faa Stemmeret. Jeg tror, at det vil bidrage til at tilvejebringe mere Hjertelag, om jeg maa bruge det Udtryk, i dansk Politik, end vi nu ere Vidne til. Jeg tror, at Kvindernes Deltagelse paa Grund af deres varme Interesse for Folkets og Samfundets Anliggender vil øve en gavnlig Indflydelse paa den politiske Udvikling her i vort Land. — De Indvendinger, der ere gjorte, at Kvinderne i for høj Grad blive løsrevne fra deres Hjem, gøre intet Indtryk paa mig, jeg tror ikke, at det vil forholde sig saaledes. Kvinderne kunne, selv om de faa Valgret, i Fremtiden i lige saa høj Grad som hidtil være interesserede i at varetage Hjemmets Interesser. Den Anke er ikke rejst imod Mændene, at de forsømme Hjem og Bedrift, fordi de have faaet politisk Valgret. Jeg tror heller ikke, at en saadan Anke overfor Kvinderne vil have noget paa sig.

Rottbøll: Det foreliggende Forslag gaar i første Række ud paa at fastslaa Medlemsantallet i Folketinget og komme bort fra den Grundlovsbestemmelse, som siger, at der skal være en Folketingsmand for hver 16,000 Indbyggere. I Stedet for sættes et bestemt Tal, og for saa vidt Forslaget gaar ud paa dette, har det min Sympati. Men det rækker

langt videre end hertil, og det blev ogsaa fremhævet nede i Folketinget i ret stærke Ord fra forskellige Sider, at det er Ændringer, der tendere hen imod at skabe et stærkt Folketing, nærmest for derigennem at komme til en Ændring af Landstinget. Hvorvidt det Forslag, der foreligger, virkelig vil frembringe et stærkt Folketing, det kan være Tvivl underkastet; det kommer ganske an paa, hvorledes man ser paa, hvad et stærkt Folketing er. Den Udvikelse, her er gjort ned til 25 Aars Alderen, er der slet ingen Tvivl om, vil radikaliserer Folketinget, hvis den bliver gennemført, det er en ren og skær Favorisering af det socialdemokratiske Element i Folketinget; om der derved skabes et stærkt Folketing, turde dog maaske selv Regeringspartiet stille sig tvivlende overfor. Jeg stiller mig i høj Grad tvivlende overfor det. Og hvorvidt det vil være formaalstjenligt paa dette Tidspunkt at styrke Folketinget med Kvinderne, stiller jeg mig lige saa tvivlende overfor. Om det er i Kvindernes egen Interesse, ved jeg ikke. Jeg hørte nok den højtærede Konsejlspræsident sige, at det ikke vilde skade Hjemmene, at Kvinderne fik Valgret og Valgbarhed, han havde aldrig hørt, at det var blevet bebrejdet Mændene, at de forsømte deres Hjem paa Grund af deres Deltagelse i det offentlige Liv. Jeg maa dog sige til den højtærede Konsejlspræsident, at han har været meget heldig; de fleste af os have vist hørt enkelte Bebrejdelser paa Grund af, at det offentlige Arbejde optog lidt for meget af vor Tid.

Herman Trier: Den Modtagelse, som det foreliggende Lovforslag har faaet i Dag her i Tinget, tyder jo ikke paa, at det Æg i nogen nær Fremtid vil blive udruget. Den ærede foregaaende Taler (Harald Jensen) sagde endogsaa, at Modtagelsen var at sammenligne med en Spand iskoldt Vand, der var kastet over et svagt Væsen. Deraf vilde jeg nu ikke slutte, at dette svage Væsen absolut vilde tage sin Død derover. Mangen en Gang kan en Spand iskoldt Vand netop være en god Kur lige overfor Svagheden. Det

var muligt, at netop den Modtagelse, som et Forslag af denne Art har faaet heroppe, kunde være et Middel til at styrke de Krav, der oprindeligt have baaret Forslag i den Retning frem, og maaske styrke dem saaledes, at de skærpedes og bleve videregaaende end det, der i Øjeblikket mentes at kunne opnaas.

Hvis det var i Folketinget, denne Forhandling i Øjeblikket fandt Sted, saa vilde jeg finde det ganske naturligt at pege paa, at Forslaget, som det er, ikke fyldestgør de naturlige Fordringer, der kunne stilles fra et demokratisk Synspunkt, og gøre opmærksom paa de videregaaende Fordringer i Retning af Forfatningsændringer, som ere ganske naturlige, saaledes som vort politiske Liv har udviklet sig. Men nu kommer dette Forslag imidlertid fra Folketinget efter at være behandlet der, og det kommer som et Tilbud og et Krav til Landstinget. Saa bliver Situationen en noget anden, saa bliver Opgaven ikke den at stille Fordringer i Øjeblikket endnu mere yderliggaaende, men netop at hævde dette, at her er et Grundlag, selv om det indskrænker sig til enkelte Punkter, ved hvis Vedtagelse der vil kunne skabes, i alt Fald for nogle Aaringer, Fred i Forfatningskampen, medens man rustet sig til at gaa til det næste Skridt deraf.

Der er sagt, at Hovedsagen i dette Forslag er Ordningen af Tallet paa Folketingets Medlemmer. Ja, det er Hovedsagen, for saa vidt man derved vil frembringe en formel Overensstemmelse mellem Valgordningen og det, der staar i Grundloven. Men i Realiteten, naar man ser bort fra den Op-gave at skaffe rigelig Repræsentation Landet over, saa er det dog ikke noget absolut afgørende, om Folketingets Medlemsantal er 114, eller om det kan strække sig nogle Tal videre op, til 132. Jeg skulde tro, at en betydeligere Indflydelse paa den politiske Udvikling vil det have, at man lukker helt nye Lag af Befolkningen ind i det politiske Livs Rettigheder. Jeg tillægger det, at denne Gang for første Gang Forslag om Kvinders politiske Valgret er kommet fra Folketinget herop til